

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. 45/2013, instat pel Sr. XXX contra el Departament de Governació i Relacions Institucionals.

Antecedents

Primer.- En data 22/07/2013 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per remissió de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD), la reclamació que havia formulat davant aquella institució el senyor XXX, contra el Departament de Governació i Relacions Institucionals de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i la Junta Electoral Central, per haver-li denegat el dret de cancel·lació respecte les seves dades que figuraven a Internet, relatives a la seva participació com a candidat a les eleccions al Parlament de Catalunya a l'any 1999 per a una formació política concreta, informació que era accessible en els cercadors que operen a través d'Internet només en fer constar el seu nom i cognoms.

La persona reclamant aportava junt amb la seva reclamació còpia de la petició de cancel·lació que va presentar en data 21/11/2012 davant el Departament de Governació i Relacions Institucionals, en la qual demanava l'esborrat i eliminació de les seves dades esmentades, així com de la resposta que se li va donar des de l'Àrea de Processos Electorals del Departament mitjançant ofici de 03/12/2012, en la qual se li exposaven les raons per les quals es denegava la sol·licitud de cancel·lació de les dades de l'aquí reclamant, a les quals es podia accedir a través del web del Departament de Governació.

Així mateix, aportava còpia de l'Acord de la Junta Electoral Central de 05/12/2012, en resposta a la petició de cancel·lació de les mateixes dades a què s'ha fet referència, que va adreçar davant dit organisme.

En la documentació remesa per l'AEPD s'hi incloïa també la resolució d'inadmissió que havia adoptat aquella Agència respecte la reclamació en la part que afectava la Junta Electoral Central, per tractar-se d'un assumpte de la seva competència.

Segon.- El personal d'aquesta Autoritat en data 29/07/2013 va efectuar determinades comprovacions a través d'internet, en les quals es va poder constatar que en l'espai web de què disposa el Departament de Governació dins del domini gencat.cat, concretament a la apartat relatiu a Eleccions (seguint la ruta Eleccions/Dades Electorals: Dades electorals de totes les convocatòries/Parlament de Catalunya Any 1999/Normativa/Candidatures), es podia accedir a l'Edicte de la Junta Electoral de (...), publicat al DOGC núm. (...), pel qual es fa pública la llista de candidatures presentades per a les eleccions al Parlament de Catalunya de 1999, davant la Junta Electoral Provincial de Barcelona, així com també a l'Edicte de (...), publicat al DOGC núm. (...), pel qual es fa pública la llista de candidatures finalment proclamades per dita Junta. En ambdós edictes apareix identificada la persona aquí reclamant (...) com a candidat d'una formació política concreta a les dites eleccions.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Així mateix, també es va poder constatar que en el mateix espai web es podia accedir a un document que contenia la transcripció de les llistes publicades en els exemplars del DOGC abans esmentats.

A l'últim també es va poder constatar que en fer constar en els cercadors d'Internet, com ara Google, el nom i dos cognoms de la persona reclamant, apareixia indexada la informació a què s'ha fet referència. D'aquestes actuacions de comprovació es va aixecar la diligència corresponent.

Tercer.- D'acord amb l'article 5.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la LOPD (en endavant, RLOPD), mitjançant escrit de data 05/09/2013 es va donar trasllat de la reclamació al Departament de Governació i Relacions Institucionals (Secretaria General), per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

La Secretaria General de dit Departament va formular al·legacions mitjançant escrit de data 20/09/2013 amb entrada al registre de l'Autoritat en data 23/09/2013, en les quals s'exposaven les raons per les quals considerava no procedia la cancel·lació reclamada. En dit escrit s'exposava, en síntesi, el següent:

1.- Que les dades sobre les quals la persona interessada exercia el dret de cancel·lació corresponen a les publicacions al DOGC de les candidatures presentades i proclamades en les eleccions al Parlament de Catalunya, i el Departament concretava l'habilitació legal que legitimava les dites publicacions al DOGC.

2.- Que *"les dades referides tenen caràcter públic. A més de l'obligatorietat de la publicació d'aquestes dades, aquest caràcter ha estat reconegut pel Tribunal Constitucional en les sentències STC 110/2007 i STC 85/2003"*, i a continuació es transcrivien un fragment de la primera sentència esmentada, i s'invocaven també les sentències del Tribunal Constitucional 99/2004 i 68/2005.

3.- Que *"tot i el caràcter públic de les dades, el Departament de Governació i Relacions Institucionals està treballant en una nova versió de l'aplicatiu de resultats del web, en el qual les llistes de candidatures estaran protegides contra els robots dels cercadors d'Internet."*

Fonaments de Dret

Primer.- És competent per resoldre aquest procediment la Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Segon.-L'article 16 de la LOPD, relatiu al dret de cancel·lació, determina el següent:

"1. El responsable del tractament té l'obligació de fer efectiu el dret de rectificació o cancel·lació de l'interessat en el termini de deu dies.

2. Han de ser rectificades o cancel·lades, si s'escau, les dades de caràcter personal el tractament de les quals no s'ajusti al que disposa aquesta Llei i, en particular, quan aquestes dades siguin inexactes o incompletes.

3. La cancel·lació dóna lloc al bloqueig de les dades, i només s'han de conservar a disposició de les administracions públiques, els jutges i els tribunals, per a l'atenció de les possibles responsabilitats nascudes del tractament, durant el termini de prescripció d'aquestes responsabilitats. Complert aquest termini, s'ha de procedir a la supressió.

4. Si les dades rectificades o cancel·lades han estat comunicades prèviament, el responsable del tractament ha de notificar la rectificació o la cancel·lació efectuada a qui s'hagin comunicat, en cas que aquest últim mantingui el tractament, que també ha de procedir a la cancel·lació.

5. Les dades de caràcter personal han de ser conservades durant els terminis que preveuen les disposicions aplicables o, si s'escau, les relacions contractuals entre la persona o l'entitat responsable del tractament i l'interessat."

Per la seva banda, l'article 31.2 del RLOPD, disposa el següent:

"2. L'exercici del dret de cancel·lació dóna lloc al fet que se suprimeixin les dades que siguin inadequades o excessives, sens perjudici del deure de bloqueig conforme a aquest Reglament. (...)"

L'article 32 del RLOPD, apartats 1 i 2, determina el següent:

"1. (...)

En la sol·licitud de cancel·lació, l'interessat ha d'indicar a quines dades es refereix, i ha d'aportar a aquest efecte la documentació que ho justifiqui, si s'escau.

2. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud de rectificació o cancel·lació en el termini màxim de deu dies a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal de l'afectat, igualment l'hi ha de comunicar en el mateix termini." (...)

Així mateix, l'article 33 del RLOPD disposa que:

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

“1. La cancel·lació no pertoca quan les dades de caràcter personal han de ser conservades durant els terminis que preveuen les disposicions aplicables o, si s'escau, les relacions contractuals entre la persona o l'entitat responsable del tractament i l'interessat que van justificar el tractament de les dades.

2. També es poden denegar els drets de rectificació o cancel·lació en els supòsits en què ho prevegi una llei o una norma de dret comunitari aplicable directament o quan aquesta llei o norma impedeixin al responsable del tractament revelar als afectats el tractament de les dades a què es refereixi l'accés.

3. En tot cas, el responsable del fitxer ha d'informar l'afectat del seu dret a demanar la tutela de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o, si s'escau, de les autoritats de control de les comunitats autònomes, conforme al que disposa l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.”

D'altra banda, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

“1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació.”

En consonància amb l'anterior, l'article 16 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, disposa en el seu apartat 1 i 2:

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta i tramesa dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. L'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de resoldre expressament sobre la procedència o improcedència de la reclamació a què fa referència l'apartat 1 en el termini de sis mesos, amb l'audiència prèvia de la persona responsable del fitxer i també de les persones interessades si el resultat del primer tràmit d'audiència ho fa necessari. Un cop transcorregut aquest termini, si l'Autoritat no ha notificat la resolució de la reclamació, s'entén que ha estat desestimada.”(...)

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Tercer.- Una vegada transcrita la normativa aplicable procedeix analitzar si la negativa del Departament de Governació a fer efectiva la cancel·lació sol·licitada per la persona aquí reclamant, s'ajustava als preceptes que s'han transcrit.

Primerament, cal puntualitzar que el dit anàlisi s'efectuarà en relació a la informació del reclamant tractada pel Departament de Governació en el seu lloc web, doncs és respecte dita informació que gaudeix el dit Departament de la condició de responsable de tractament. Per tant, no és objecte d'aquest procediment la informació del reclamant publicada al DOGC que abans s'ha esmentat, encara que aquesta informació sigui coincident amb la que reproduïx el Departament de Governació en el seu web. De la informació que figura al DOGC, el responsable del fitxer que va ordenar la seva inserció fou la Junta Electoral Central, tractament respecte al qual ja es va pronunciar l'AEPD en la resolució esmentada als antecedents, en la qual s'argumentaven les raons per les quals no procedia la cancel·lació pretesa.

Pel que fa a la cancel·lació de la informació que figura al web del Departament de Governació, com a punt de partida cal assenyalar que els articles 16.2 LOPD i 31.2 RLOPD configuren el dret de cancel·lació com el dret de l'afectat a que se suprimeixin les seves dades de caràcter personal el tractament de les quals no s'ajusti al que disposa la pròpia LOPD, o bé quan aquestes siguin inadequades o excessives, sense perjudici del deure de bloqueig. Això va amb sintonia amb el que estableix l'article 4.5 de la LOPD, que imposa la cancel·lació de les dades personals quan hagin deixat de ser necessàries o pertinents per a la finalitat per a la qual s'han recollit o registrat.

Per tant, el dret de cancel·lació regulat a la LOPD és un dret personalíssim i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. És per això que les limitacions a aquest dret de cancel·lació han de ser les mínimes atès que mitjançant el seu exercici es garanteix l'efectivitat del dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Així, els casos en què la pròpia LOPD exceptua el dret de cancel·lació es recullen al seu article 16, apartats 3 i 5; i també a l'article 33, punts 1 i 2, del RLOPD.

De conformitat amb tot el que s'ha exposat fins aquí, per tal de resoldre la present reclamació, esdevé necessari analitzar si en el present cas concorren els pressupòsits que fan néixer el dret a la cancel·lació de les dades, és a dir, quan el tractament no s'ajusti al que disposa la pròpia LOPD, o bé quan aquestes siguin inadequades o excessives. Des d'aquesta perspectiva, es pot avançar ja que la difusió al web del Departament de Governació de la informació personal de la qual es pretén la cancel·lació, es considera un tractament ajustat a les previsions de la LOPD, i en conseqüència esdevé legítim.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

En efecte, com s'ha dit de manera reiterada, consta acreditat que les dades difoses pel Departament en el seu lloc web provenen del DOGC, i per tant, d'una font accessible al públic, segons preveu l'article 3.j) de la LOPD: "*Així mateix, tenen el caràcter de fonts d'accés públic els diaris i els butlletins oficials i els mitjans de comunicació*". Aquesta circumstància, de conformitat amb el previst als art. 6.2 i 11.2.b) respecte a les dades obtingudes de fonts d'accés públic, habilitaria doncs al Departament de Governació a difondre-les al seu lloc web sense necessitat del consentiment de l'afectat, en el benentès que el dit tractament efectuat pel Departament de Governació obeeix a la satisfacció d'un interès legítim. En aquest sentit, cal tenir en compte que el dit Departament té atribuïdes competències en l'àmbit electoral (més concretament l'Àrea de Processos Electorals i Consultes Populars, d'acord amb l'art. 17 del Decret 184/2013, de 25 de juny, de reestructuració del Departament de Governació), amb l'objecte d'oferir als electors una informació que tenen dret a conèixer, en relació a la vinculació política d'aquelles persones que concorren, en un moment determinat, com a candidats a un procés electoral. Així, tal com es declara a la STC de 110/2007, en aquest punt s'exigeix la màxima transparència possible, a fi que l'elector disposi del màxim d'informació a tenir en compte en el moment d'exercir el seu dret al sufragi actiu.

Sobre la base dels raonaments que s'han efectuat fins aquí, es considera que no procedeix fer efectiu el dret de cancel·lació, i en conseqüència, escau desestimar la reclamació que és objecte d'aquest procediment.

Quart.- Un cop efectuades les consideracions anteriors que porten a la desestimació de la present reclamació, la qual s'ha plantejat en tot moment des de la perspectiva del dret de cancel·lació, es considera oportú efectuar unes darreres consideracions sobre les possibilitats d'evitar que la informació controvertida que figura al web del Departament de Governació, pugui ser indexada pels cercadors d'internet, la qual cosa sembla que podria satisfer els interessos de la persona aquí reclamant, ja que en reclamar la cancel·lació de la informació del web, es referia expressament al fet que s'hi accedia amb la simple introducció de les seves dades als cercadors d'internet, i en concret citava el de Google. Doncs bé, val a dir que en l'escrit d'al·legacions del propi Departament s'ha referit expressament aquesta qüestió, quan apuntava que "*està treballant en una nova versió de l'aplicatiu de resultats del web*" a fi de protegir els continguts dels cercadors d'internet. Amb això, el Departament actuaria segons el previst a l'art. 16 de la Recomanació 1/2008 d'aquesta Autoritat, el qual en relació amb la difusió d'informació a través d'internet, conté recomanacions sobre l'establiment de mesures per limitar l'ús abusiu dels cercadors.

Per tot això,

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

RESOLC

Primer.- Desestimar la reclamació de tutela formulada pel Sr. XXX contra el Departament de Governació i Relacions Institucionals.

Segon.- Notificar aquesta resolució al Departament de Governació i Relacions Institucionals i a la persona reclamant.

Tercer.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora,

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, 10 de gener de 2014